קבלה · ספרי קבלה נוספים

פרי עץ הדר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פרי עץ הדר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פרי-עץ-הדר/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

חלק א 4
חלק ב 7
חלק ג 8
חלק ד 10

חלק א

יום ט"ו בשבט אף כי הוא מימי השובבים אין בו תענית כי הוא ראש השנה לפירו' האילן ובתקון המעשה אשר יעשה היום על הפירות בו נעשה תקון צדיק חי העולמים בסוד הנזכר בזוהר בראשית ביומא תליתאה עבד' ארעא איבין מחילא דהאי צדיק דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ וגו' עץ פרי דא עץ הדעת טוב ורע דאיהו עביד איבין ופרין עושה פרי דא צדיק יסוד דעלמא וכו'.
ומנהג טוב להולכים בתמים להרבות בפירות בעצם היום הזה ולומר דברי שירות ותשבחות עליהן כאשר הנהגתי לכל החברי' אשר עמדי.
ועם כי בדברי כתבי הרב זל"ה לא נמצא מנהג זה מ"מ לדעתי תקון נפלא הוא בנגלה ובנסת' כי הנה הובא בירושלמי פ' י' יוחסין ז"ל ישמעו ענוים וישמחו א"ר איבון עתיד אדם לתת דין וחשבון על שראה מיני מגדים ולא אכל רבי אלעזר הוה מצמצם פריטי למיכל בהון מכל מילי חדש ע"כ.
וטעם הדבר שכשם שהנהנה מן העה"ז בלא ברכה נקרא גזלן מפני שע"י הברכה גורם להמשיך שפע עליון ע"י כח הברכות והשר הממונה על אותו הפרי הוא מתמלא משפע זה כדי לגדל הפרי שנית ולכן הנהני בלא ברכ' גזלן הוי כי אכל הבריה שהרוחניות היה שורה בה וכילה ומנע כח ההוא מן העול' והיה ראוי לו להמשיך ברכה מלמעלה והכח הממונה על זה בטל וריק מאותו השפע שהיה בידו ולכן נקרא גזלן.
וגם אמר כאילו גוזל אביו ואמו כי האוכל בכוונת הברכה של ברכת הנהנין מתקן ניצוצי נשמתו והנצוצות הנוגעים בנשמת אביו ואמו בסוד והוצאתי את בלעו מפי"ו כטעם חיל בלע ויקיאנו ואם נהנה בלא ברכה הוא כאילו גוזל אביו ואמו מניצוצו' השייכו' לנשמת' והוא חבר לאיש משחי' לפי שכל כוונת המשחי' לגזול נצוצו' ולקולט' ולא להחזיר' אל הקדוש' אשר זהו סוד כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' וכו' שהיא סוד הברכה המוציא' מהטומא' להקדוש' ונברר' ע"י פי ה' בלעיס' ל"ב שיני' אשר המה לעומ' ל"ב פעמים אלהים הנאמרי' במעש' בראשי' כמו שביארנו בארוכה בתקון הסעודה בחלק הקודם ע"ש.

ועונשים הללו גם המה ישנן למי שרואה מיני פירות ומגדים ומצטמק ורע לו ולא אכל ומנע טוב מבעליו ולא בירך עליהם אשר הכח הממוני עליהן בטל ורק מצדו משפע עליון הבא על ידי הברכה ואף גם גוזל אביו ואמו כי הואיל ולא אכל מהן לא הוציא ניצוצות דשייכי לנשמתם כאמור ועל כן מטעם זה ר"א הוה מצמצם בפריטי למיכל בהון כל מיני פירוי חדשות להרבוי ברכות ולעשות התקון תכף ומיד ושלא להחמיץ המצוה.

ולתקון הדבר הזה יאותה לנו בעצם היום הזה לאכול כל מיני פירות ולברך עליהן בכוונה זו כי חביבה מצוה בשעתה.

ובזוהר פרשת שמות דף ט"ו ז"ל אמר ר' יהודה מ"ד גם זה לעומת זה עשה האלהים כגוונא דרקיעא עבד קב"ה בארעא וכולהו רמיזא למה דלעילא דכד הוה חמי רבי אבא חד אילנא דאיביה אתעביד עופא דפרח הוה בכי ואמר אי הוו ידעין בני נשא למאי רמיזאן וכו' דא"ר יוסי אילנין אינון דאתחזי מינהון וחכמתא כגון חרובא דקל פסתוקא וכדומה לון כולהו בחד רתיכא אתרכיבו כל אינון דעבדין פירין ואינון רברבין בר מתפוחים רזא חדא אינון בר משבילין וכו' דכל חד מאינון זוטרי בר מאזובא מאימ' חדא אתילידו כל עשבין דארעא דאתמני עליהון רברבין תקיפין בשמיא כל חד וחד רזא בלחודיי כגוונא דלעילא וכו'.

הנה משם תתבונן כי אף על גב שהבורא ית' שם משטרו בארץ ועל כל אחד מלאך ממונה עליו מכל מקום העיקר של כל א' וא' נאחז במדות העליונות ובמ"ש שם בזוהר ז"ל מ"ד אל גינת אגוז ירדתי א"ל ת"ח האי גנתא נפקא מעדן ודא היא שכינתא אגוז דא היא רתיכא קדישא דאינון ארבע רישין דנהרין ומתפרשין מגנתא כהאי אגוזא וכו' אשר ממנו נקח כי בכל עשב יהיה מותר מחברו בשורש שלו למעלה.

ומהרח"ו זלה"ה ביאר שיש ל' מיני פירות האילן ובעולם הבריאה עשרה מהן לעומ' י' ספירות שלה ומפני שהם רחוקי' מן הטומאה וקרוב לאצילות אין להם קליי לא בפנים ולא בחוץ ונאכלין כמו שהן. ואלו הן ענבים תאנים תפוחים אתרוגים לימוני"ם אגסים חבושום תותים שורב"אש חרובין.

ועשרה מיני פירו' הם העולם היצירה והן סוד י"ס דיצירה שהם בנונים בין עולם הבריאה ובין עולם העשיה שאינן קרובות לטומאה כמו עולם העשיה ולא רחוקים כמו עולם הבריא'.

ולכן גרעיני הזרע בתוך הפרי אינו נאכל לפי שאינן רכים כגרעינים שבתוך הפירות דבריאה. ואלי הן זתים תמרי' גודגוניו' שופאייפ"אש פרישקו"ש זירגואי"לאש משמישי"ש גינדא"ש אקאאני"ש נישפ"ולאש.

ועוד י' מיני פירו' יש בעול' העשי' לעומת י"ס ולכן נאכל מה שבפני' ונזרק מה שבחוץ שקליפת הפרי היא מחיצה בינו ובין עולם התמורות כדי שלא יקבל טומאה וז"ס היצר הרע והקליפה דבוקה בנפש ואלו הן רמונים אגוזים שקדים ערמונים לוזים הנקרא אלביאנ"אש אלונים הנקרא אלביו"טאש בלעז פריסין פניוני"ש פסתו"קיש מאוזי"ז.

והנה העשר מיני פירות דבריאה נתברר מהם כל הפסול' ונשארו כולן טוב ואילן סרק הוא להפך שהוא הכל רע שהכל הוא קליפה וכנגד י' מיני פירו' דיצירה שהמוח מלבר והקליפ' מבפנים שהוא הגרעין שבתוכם כנגד זה בקליפה כשנצוץ הקדושה שנפל הוא גדול ולא יכלה הקליפה לסבול כל אותו האור בקרבה נכנסה הקליפה תוך הקדושה ונעשית הקדושה מקיף אליה.

וכנגד י' מיני פירות דעשיה שהמוח הוא מלגאו והקליפ' חופפת עליו מבחוץ כנגדן בקליפה כשלוקחת ניצוץ הקדושה בתוכה לחיות אליה והיא חופפת עליו מבחוץ כקליפ' אל המוח ע"כ.

צא ולמד כי אין דבר גשמי פה למטה שאין דוגמתו למעלה כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם ואשר המה בעולמות התחתונים המה צל העליונים כי אם לא היה מצל לא היה צל.

ואבי ראה גם ראה נועם שיח סוד לשון הזהב אשר בחכמה דברו לאמר ראש השנה לפירות האיל"ן ולא אמרו לפירות האילנות רמזו בחכמה לאילנא קדישא אילנא דחיי וכמו שביארו גורי האר"י שכן אילן בגי' יאהדונה"י כמו שבא במכתבם בביאור מאמר הזוהר פרשת אחרי מות ההוא אילנא רבא ותקיפא וכו' אילנא דנטע שורשוי באינון חיים ע"ש וכן בכתבי רבינו הקדוש האר"י אילן במלואו גי' י"ב צירופי הי"ת רמז על

התי"ת אילנא דחיי שכולל בו י"ב צירופי הוי"ה כמ"ש בפרשת בשלח תריסר תחומין וכולי סליקו באילנא קדישא רבא וכן עוד שם במאמר ויבאו אלימה וכו' ואת תקף אילנא קדישא בי"ב תחומין וכו'.

והענין כי כמו שהיום ראש השנה לפירות האילן לענין המעשרות דחשבינן להו שנה מט"ו בשבט דהואיל וירדו רוב גשמי שנה ועלה השרף באילנות ונמצאו פירות חונטים מעתה כן דוגמתו למעלה ראש השנה לפירות האילן העליון להשפיע את שפעו הקדיש לפירותיו הם הם העולמו' אשר מהם ישתלשל וירד פה למטה באילנות ועל משטרם.

ומעשה ידינו כוננהו בכח סגולת התקון הזה הנעשה בעצם היום הזה בכח הברכו' ואשר ילוה אליהם הגות סוד שורשן תתעוררנא בקומתם וצביוני למעלה.

ונוסף גם הוא כי בשפר התקון הלז מעוות לו יוכל לתקון את פגם הברית אשר לא נאמנה בבריתו והיה בעשותו התקון לעץ פרי מחץ מכתו ירפא בפגם הצדיק עושה פרי בצרוף סגולת הימים ההם הנזכרי' ונעשים לתקון פגם הברית כמו שנתבאר בפרק א'.

חלק ב

ומורי ז"ל היה אומר לכוין באכילת פרותיהן לתקון חטא אדה"ר אשר חטא בפירות האילן כי אף כי כל ימי שנה כל כוונותינו לתקון זה מ"מ חביבה מצוה בשעתה זה היום תחלה וראש לפירות האילן.

ואשר להיות כבר הודענו בכמה מקומות כי יש בכח הדבור להיות מעורר כח מדות העליונות להאירן באור מופלא יתר גדול מאד להשפיע שפי רצון ברכה ונדבה בכל העולמות ע"כ נכון להגותם לפני אכילת כל פרי ופרי בסוד שורשו הבא בספר הזוהר ובתקונים בקצת מהם לעורר שרשיהן למעלה וקודם הכל יהגו בסדר זה.

תורה

פרשת בראשית ויאמר אלהים יקוו המים עד ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי ואחר כך בפרשת עקב כל המצוה אשר אנכי מצוך היום וכו' עד על הארץ הטובה אשר נתן לך

ואח"כ פרשת בחקתי עד ואולך אתכם קוממיות.

נביאים

יחזקאל סי' י"ז בה אמר ה' אלהים ולקחתי אני מצמרת הארז וכו' עד דברתי ועשיתי
ובסי' ל"ד והושעתי לצאני וכו' עד נאם ה' אלהים
ובסי' ל"ו ואת רוחי אתן בקרבכם וכו' עד דברתי ועשיתי
ובסי' מ"ז וישיבני אל פתח הבית והנה מים וכו' עד ועלהו לתרופה
ואח"כ ביואל סי' ב' ויקנא ה' לארצו וכו' עד לוא יבושו עמי לעולם.

כתובים

סי' ע"ב
וקמ"ז
וקמ"ח
וסימן ס"ה לך דומיה תהלה
וסי' קכ"ו בשוב ה' שיבי ציון וכו'.
ואח"כ בזוהר
פ' בראשית דף ל"ג ע"א א"ר חייא מקוה המים דא צדיק וכו' עד והא אתמר
ובזוהר פרשת קדושים דף פ"ו ע"א פתח רבי אלעזר ואמר אתם עדי נאם ה' וכו' עד
ואורח צדיקים כאור נוגה
ואחר כך בסוד הברכה ריש פרשת עקב עד אתה ה' אבינו גואלנו.
ושוב יפטירו בשפה נוסח תפלה זו פשוטה

חלק ג

אָנָּא הָאֵל, הָעוֹשֶׂה וְהַיּוֹצֵר וְהַבּוֹרֵא וְהַמַּאֲצִיל עוֹלָמוֹת עֶלְיוֹנִים, וּבְצוּרָתָם וּבְצִבְיוֹנָם בָּרָאתָ דוּגְמָתָן עַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. כּוּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ: עֶלְיוֹנִים לְמַעְלָה וְתַחְתּוֹנִים לְמַטָּה לְחַבֵּר אֶת הָאוֹהֶל לִהְיוֹת אֶחָד, וְאֵילָנִין וּדְשָׁאִים מִן הָאֲדָמָה הִצְמַחְתָּ, בְּקוֹמָתָם וּבְצִבְיוֹנָם שֶׁל מַעְלָה, לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי אָדָם חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָה, לְהַשְׂיג בַּנֶּעְלָמִים. וּפָקַדְתָּ עֲלֵיהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת מַלְאָכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הַמְמוּנִים וְהַמּוּשְׁטָרִים לְהַגְדִּילָם וּלְהַצְמִיחָן וְעֲלֵימוֹ תִיטוֹף שֶׁפַע וְכֹחַ מִדּוֹתֶיךָ הָעֶלְיוֹנוֹת.
וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה וְכָל עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ

וּמִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ. לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חַי מִן הַכֹּחַ הָרוּחָנִי אֲשֶׁר בָּהֶן, מִפְּרִי פִּי מַלְאָכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הַנּוֹטְרִים אֶת פִּרְיוֹ וּמְמֻנוּ פֶּרְיֶיךָ נִמְצָא,

שִׂכַּר פְּרִי הַבֶּטֶן לְהַחֲיוֹת וְלָזוּן אֶת הַגּוּף.

וְהָיָה פִּרְיוֹ לְמַאֲכָל וְעָלֶיהוּ לִתְרוּפָה. וְזֶה הַיּוֹם תְּחִילַת מַעֲשֶׂיךָ לְהַחְנִיטָהּ וּלְחַדְּשָׁה, אִישׁ יָבִיא בְּפִרְיוֹ עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינֵהוּ כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנוּטִים לְפֵירוֹת הָאִילָן הָעֶלְיוֹן, עֵץ הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגָּן, וְעָשָׂה פְּרִי לְמַעְלָה.

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁבְּכֹחַ סְגוּלַת אֲכִילַת הַפֵּירוֹת שֶׁנֹּאכַל וּנְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן עַתָּה וַאֲשֶׁר נָהֶגֶה בְּסוֹד שׁוֹרְשֵׁהֶן יִתְעוֹרְרוּ שָׁרְפֵיהֶן הָעֶלְיוֹנִים אֲשֶׁר הֵמָּה תְּלוּיִים בָּם לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶן שֶׁפַע רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה, וְגַם הַמְּמוּנִים וְהַמֻּשְׁטָרִים עֲלֵיהֶן יִתְמַלְּאוּ מֵעוֹז שֶׁפַע הדרן לְשׁוּב שֵׁנִית לְהַגְדִּילָם וּלְהַצְמִיחָם מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית הַשָּׁנָה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.

וְקַיֵּים לָנוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי מַלְאָכֶי חוֹזֶךָ וְנָעֲרְתִּי לָכֶם בָּאוֹכֶל וְלֹא יַשְׁחִית לָכֶם אֶת פְּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְיָ צְבָאוֹת הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה

תְּשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת פָּנֶיךָ וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ

וְעָלֶיהָם תָּבֹא בִּרְכַּת טוֹב לְהִתְבָּרֵךְ פֵּירוֹתֶיהָ בְּמַעֲינוּ אֶחָד הַמַּרְבֶּה וְאֶחָד הַמַּמְעִיט גַּם בְּרָכוֹת יַעְטֶה בִּבְרִיאוּת הַגּוּף שָׁם יְצַוֶּה ה׳ אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם

וְעוֹז הֲדַר הַבְּרָכוֹת בַּאֲכִילַת הַפֵּירוֹת יִהְיוּ לִמְאוֹרוֹת בְּמַעְיַן הַבְּרָכוֹת צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים וְנִרְאֶתָה הַקֶּשֶׁת שֵׁשׁ וּמִתְפָּאֵר בְּגִוֹנִים שֶׁלּוֹ וּמִשָּׁם יוּשְׁפַע עָלֵינוּ שֶׁפַע רָצוֹן וְרַחֲמִים לִמְחוֹל וְלִסְלֹחַ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וְאַשְׁמָתֵנוּ אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ. וְהָיֵינוּ מַרְשִׁיעֵי בְּרִית וּפוֹגְמֵנוּ בִּפְרִי צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים וּמַנְעֵנוּ רְבִיבֵי הַשְׁפָּעָתוֹ וְנִשְׁחָתוּ כָּל מְקוֹרוֹת וְיָשׁוּב עַתָּה הַכֹּל לְאֵיתָנוֹ הָרִאשׁוֹן וְתֵשֵׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ כִּי אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק ה׳ כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֵהוּ:

וְכָל הַנִּצוֹצוֹת שֶׁנִּתְפַּזְּרוּ עַל יָדֵינוּ אוֹ עַל יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ וּבָעָוֹן אָדָם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר חָטָא בְּפֵירוֹת הָאִילָן עַתָּה יָשׁוּבוּ לְהִתְכַּלֵּל בְּעוֹז הֲדַר עֵץ הַחַיִּים וְיוּסַר מֵהֶם כָּל רַע בְּכֹחַ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא מִפָּסוּק חַיִל בָּלַע וַיְקִיאֶנּוּ

וְיָשׁוּב הַכֹּל לְאֵיתָנוֹ הָרִאשׁוֹן וְלֹא יִדַּח מִמֶּנּוּ נִידַּח כִּי אַתָּה ה' לְבַדֶּךָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל.

וּבְכֵן אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדֶּךָ מְהֵרָה תַּצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ וירום הודו ותנשא עַל כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ

וְתַחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְּרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַה' לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת

וִיהִי פִּסַּת בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ

אָז יָרְנְנוּ עֲצֵי הַיַּעַר וְעֵץ הַשָּׂדֶה נָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶּרִי דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.

וְלָקַחְתָּ מֵרֹאשִׁית כָּל פְּרִי הָאֲדָמָה לְהָבִיא בִּכּוּרִים לִפְנֵי מִזְבַּח ה' בְּהַלֵּל וְתוֹדוֹת לַה' אֱלֹהֵינוּ וְרַב טוּב לְבֵית יִשְׂרָאֵל

יְשׂוּשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצֶּלֶת פָּרוֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילָת וְרַנֵּן

כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִיתַּן לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְּבוֹד ה' הֲדַר אֱלֹהֵינוּ

בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן

עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ עֲשֵׂה לְמַעַן חַסְדֶּךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ.

יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: (תהלים יט:טו)

וִיהִי | נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ: (תהלים צ:יז)

חלק ד

ושוב אחר העתר עתרת זאת יצלח דברו במעש' שפר תקוני הפירות בסדר זה.

חטה

יעשה ממנו תבשיל או יביא פת הבאה בכסנין לאחר הסעודה ויהגה בזוהר פרש' בלק דף קפ"ח ע"ב פתח ואמר והיה באכלכם מלחם הארץ וכולי עד אתקפנא במגן וצנה לאגנא ויברך כל א' עלין.

זית

יהגה בזוהר פר' פנחס דף רמ"ז ע"א בלולה בשמן כתית וכו' ור"מ שם עד ד' אנפי אדם. ויברך עליו א' מהמסובין הוא לבדו. ויכוין בצירוף יהוה פשוטה.

תמרים

יהגה בזוהר ויקרא דף י"ו ע"א ר' אבא הוה יתיב קמיה דר"ש וכו' עד צורי ולא עולתה בו. ויברך עליו אחר מן [המסובין שלא אכל מן הראשו' וכן על זה הדרך יעשו בשאר הפירות] כדי לברך ויכוין בצירוף יההו בכולן.

גפן

יהגה בזוהר פ' וישב דף קצ"ב ע"א ובגפן ג' שריגים וכו' עד בדרגין שלימין כדקא יאות ובפרשת נשא דף קכ"ז מיין ושכר יזיר ויברך אחר בענבים ויכוין צירוף יוהה וישתו יין כוס כולו לבן ויכוונו בשם ע"ב יו"ד ה"י וי"ו ה"י.

תאנה

לא נמצא רמז סודו בזוהר ולמביני מדע נקל להשכיל סודה כי היא במלכת בקבלת' ג' מילואי אהי"ה גימטריא תנ"ה. וגם הבינה נקרא' תאנה נוצר תאנה זה משה שזכה לבינה במ"ש הרב זלה"ה ויכוין צירוף הוה"י ויהגה במשנה פרק ב' דמעשרות.

רמון

יהגה בתקונים ריש תקון כ"ד עד בלבושין שפירין. ויכוין צירוף הוי"ה.

אתרוג

יהגה (בזוהר פר' משפטים) דף ק"ך ע"ב פקודא בתר דא להביא בכורים וכו' עד הלב רואה ויכוין צירוף ההי"ו.

תפוח

יהגה בזוהר פרשת אחרי מות דף ע"ד ע"א רבי חייא פתח כתפוח וכולי והא אתמר ובפרשת האזינו דף רפ"ו ע"ב רבי יצחק פתח וכולי עד דאתכלילת בשושנים וכאן ישתו כולן כוס יין מעט אדום ורובו לבן ויכוונו לשם ס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"י ויכוין צירוף והי"ה.

אגוז

יהגה בזוהר פרשת אלה שמות דף ט"ו ע"ב אמר לה רבי עקיבא מהו דכתיב אל גנת אגוז ירדתי וכולי עד וקראן בשמהן. צירוף והה"י.

לוזים או שקדים או ערמונים

יהגה בסתרי תורה פרשת ויצא דף קס"א ע"ב ויקח לו מקל לבנה לח ולוז וערמון וכולי עד שלים בכולא ויכוין בצירוף ויהה.

חרובין

יהגה בר"מ פרשת פנחס דף ר"ו ע"ב קם בוצינא קדישא עד ה' ימלוך ויכוין בצירוף ההוי.

אגסים

יהגה במשנה ראשונה מפרק כיצד מברכין ויכוין בסופי תיבות המוצי"א לח"ם מין גימטריא יאהדונ"הי ובמשנה דף ד' פ"א דכלאים וישתו כוס יין חציו לבן וחצי אדום ויכוונו בשם מ"ה יוד הא ואו הא ויכוין צירוף היהו.

עוזרדין

יהגה במשנה ב' דפרק כיצד מברכין בירך על פירו' האילן בור"א פר"י האדמ"ה ויכוונו בס"ת שם אהיה ומשנה א' דפרק א' דדמאי ויכוין צירוף היוה.

פרישין

יהגה במשנה ג' על דבר שאין גדולו מן הארץ על הג'בינה ו'על ה'בצים או"מר ויכוונו בשם אהוה החתום בר"ת היוצא מפ' א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ ובמשנה ג' דפר' א' דמעשרות

גודגוניות

יהגה במשנה ד' וה' ויכוינו בשם ע"ב בר"ת בי'רך ע'ל היין.

סופאייפה

יהגה במשנה ו' ויכוונו בס"ת ב'א להי"ם יי"ן גימטריא יאהדונה"י

בטנים

יהגה במשנה ז' הביאו לפניו מליח וכו' מברך על ה'עקר ו'פוטר א'ת ה'טפילה ויכוין בש' אהוה.

גינדאש

יהגה במשנה ח' אכל תאנים וענבי' רבי טרפון אומ' בו'רא נ'פשות ר"ת ג"י שם יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה.

נישפולא"ש

יהגה במשנה ראשונה מפרק שלשה שאכלו חייבין ל'זמן א"כל ר"ת א"ל

תורמוסים

יגמור כל הפר' ויכון במשנ' ג' ברכו' אומ' א'להי ה'צבאו' י'ושב ה'כרובים ר"ת שם אהי"ה ומשנה ד' שלשה שאכלו כא"חד אינ"ם רשאי" יכוונו בשם אדנ"י ובמשנה ה' ב' חבורו' שהיו אוכלות כאחת ה'רי א'לו מ'צטרפין ל'זמון יכוונו שם אל"הי' ובמשנה א' מפרק אלו דברים וכו'

ואחר כך מברך על ה'יין ו'בית ה'לל א'ומרים יכוונו שם אהוה ואח"כ ישתו כוס יין אדום במעט יין לבן ויכוונו לשם ב"ן יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה.

ובמקום שמצויות כל השלשים פירו' שהובאו למעלה ששורשם בעולמות בי"ע מצוה לחזר עליה' כי כל המרבה הרי זה משובח ובמקומות שאין מצויו' כ"כ לא יפחות מי"ב מיני פירות לעומת פירות האילן העליון אילנא דחיי דאתתקן אילנא קדישא בתריסרו תחומין סוד י"ב צירופי הוי"ה ויכוין בכל אחד מהן בצירוף אחד ואף בסדר הנ"ל יש לכוין בי"ב הפירות ראשונות בהם כמו שנרשם בהן.

וכמה מהגינו' יגיע למשכילים אשר כח בהם להיו' נהנים מיגיעם וממושכלם להבין ולהשכיל בטיב דין ברכות הנהנין. ובעמל אנוש אינימו ליגע ולמצוא שורשי דיניהן ולברך בכל דבר מעין ברכתו והתברכו בלבבם לאמר על הכל אם אמר שהכל יצא וסומכים על אותו הכלל ואינן חוששין ולו חכמו ישכילו אשר חכמים הגידו ברוך ה' יום יום וכי ביום מברכין ובלילה אין מברכים אלא בכל יום תן לו מעין ברכותיו וכו' והכי נמי בעינן לברך על כל מין ומין מעין ברכתו והרב האבודרהם ז"ל כתב שמה שאמרו אסור ליהנו' בעה"ז בלא ברכה פירושו הוא בלא ברכה המיוחד' לאותו דבר.

ואני שמעתי ממורי ז"ל שזהו מ"ש האי מאן דבעי למיהוי חסידא ליקיים מילי דברכו' שלא יתכן היות מאמרם על הנהנה מהע"הז שלא יהנה בלתי ברכה דההוא רשע מקרי וחבר לאיש משחי' אפס היתה מאמרן על המדקדק בטיב דיני הברכו' לתת

לכל מין ומין מעין ברכתו ולא יספיק לו בכלל כל הכל שאמר שהכל יצא. וראיתי במכתב יד ההקדש רבינו האר״י זלה״ה שהפוטר עצמו בברכי שהכל הרי זה בור שקללוהו חכמים ז״ל ע״כ.

ולמשכילים ינעם שלא לאבד זמן זמנם זמניהם אחר חריפיו׳ הדרושים ופלפולים אשר לא היו לדבר הלכה אשר המה יתעתדו לכוות בגחלת של תורה ותורה אשר כזאת לא מגנא ולא מצלא. ועליהם תבא ברכי טוב בפנותם בפלפול החכמ׳ לדבר הלכה לא זולת אשר היא עיקר לידיעת עבודת הבורא להוציא משפט לאשורו. וביותר במשפטי מילי דברכות ישוטטו לבקש את דבר ה׳ בשורשיו וסעיפותיו ופוראותיו דבר דבור על אופנו לא יעדרו דבר ברוב עסק העיון בהן ועיקר מגמת פניהם בתחלת עיונם תהיה במילי דברכות אשר הן מקצוע גדול בחכמה. ותחילת שמושי בפני מורי עם יתר החברים היה בעסק זה כגמרא והרמב״ם והטור מידי יום ביום במילי דברכות ובימים ההם חיברתי קונטריס נפ״ש ברכה המובא כחלק הקודם קצור כל הלכות ברכות המסופקות והיותר מוסכם להלכה שים עיניך עליו ותרוה צמאונך ולמרביצי תורה בקהל עדתם נאה ויאי אליהם לדרוש להם משפטי מילי דברכו׳ מידי שבת בשבתו אשר רבים מבני ישראל לא ידעו להזהר בהן כאשר לא ידעו בטיב הלכותיהן והיו ממשמשים כסומא בארובה וכמה מהם מעלו בקדשי שמים לאכול בלא ברכה והמברכים היו בעיניהם לחסידי׳ המתחסדים עם קונם לפי שאחזו דברי חכמים שאמרו מאן דבעי למיהוי חסידא ליקיים מילי דברכות על מי שלא נהנה מן הע״הז בלא ברכה כאשר ראיתי כמה מהחשובים עשירי עם ההולכים ברחובות קריה וקונים פירות ואוכלים מהן בלי ברכה ראשונה ואחרונה ופעם אחד הוכחתי לאחד שהיה הולך איתי ועשה במנהגו הרע לגשת אל א׳ מהחנויות של פירות והיה כבלע את הקדש בבלי ברכה והוכחתיו בשבט פי והוא השיב כי מעולם לא ניסה באלה לברך ומרוב רגילותו לא עצר כח עתה להזהר ופעם אחרת השיב חברו הרע דרך תימה היטב בעיני ה׳ כי אקבע ברכה בזה המעט אשר לפני וכאלה רבות אתם ואשמם בראשיהם כתיב כי לא לבדו יהיו ראשי העם לשפוט בין איש ובין אחיו אפס להיות עיניהם פקוחות על כל דרכי בני אדם במשפטי דת של תורה בכל מכל כל לא יעדר

דבר אשר לא יעבור תחת שבט לשונם ולאיים עליהם בעונשי הדברים ובפרט בעסקי פגם הנהנה מן הע"הז בלא ברכה אשר חכמים הגידו הגוזל את חברו אפילו שוה פרוטה כאילו גוזל את נפשו וקל וחומר לשכינה י"ד ידות שגוזל מהקדוש ברוך הוא ומכ"י וכבד משניהם אשר דימהו לירבעם שחטא והחטיא את ישראל שאין מספיקין בידו לעשות תשובה לפי כי באוכלן בבלי ברכה מהם יצאו ומאבות תולדות כמו שביאר רש"י שם.

ובספר החסידים ס' מ"ו מעשה באדם א' שמת לפני זמנו כמה שנים לאחר כמה שנים נתגלה בחלומו לאחד מקרוביו שאל לו איך אתה בעולם שאתה שם א"ל בכל יום דנין אותו על שלא הייתי מדקדק בברכת המוציא וברכת הפירות וברכת המזון בכוונת הלב ואומרים לו להנאתך נתכוונת שאל וכו' ואם כך נענש על כוונת הלב בברכות מה יהיה משפט המזלזלים בברכות לאכול בקדשי שמים בבלי ברכה עד בלי די ולמוכיחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב להוכיח תמיד אל העם על עסקי הברכות ביותר להודיעם ענין הברכות שתקנו לנו אנשי כנ"הג כדי שנזכור אהבת ה' וגודלו והשגחתו התדירה שברא הדבר ההוא על ידי שפעו כח מדותיו העליונות כדי שייהנו התחתוני' משפעו ובכן נהיה דבקים בו לעולם אכן צריך לתת לו את השבח בלב טוב ובעין יפה:

תם ונשלם סדר ט"ו בשבט